

Z A P I S N I K

5. redne seje Izvršilnega odbora MLO, ki je bila dne 24. junija 1948 od 9. do 15. ure v sejni sobi predsedstva MLO Ljubljana, Lingarjeva ul.1.

N A V Z O Č I :

predsednik: Maležič Matija
podpredsednika: Sitar France
Gorjanc Joško
tajnik: Kovačič Leo
člani: Drobež Fraňc
Kocijan arh. Danilo
Maček Leopold
Naglič Stane
Pleško Srečko
Podbregar Erna
Puhar Dominik
Repič Ivanka
Svetina Albert
Trtnik Lojze
Nebec Franc
odsotna: Rakar Iva
Miklavič Zvone

Tov. predsednik otvori sejo ter pred prehodom na dnevni red ugotovi, da so bili sklepi zadnje seje izvršeni, vendar jih je treba še nadalje izvajati.

Nato predlaga sledeči

d n e v n i r e d :

- 1.) Izvajanje proizvodnega oz. delovnega in finančnega plana.
- 2.) Ukrepi na vprašanju znižanja polne lastne cene.
- 3.) Diskusija o trgovini in gostinstvu ter ukrepi o tem vprašanju.

Tov. Malažič povdari, da čez teden dni zaključujemo polletje drugega leta petletke ter smo prav vsled tega postavili na dnevni red izvajanje proizvodnega oz. delovnega in finančnega plana, tako, da vsa poverjenišтва prekontrolirajo, kako je plan izvršen.

1.) Izvajanje proizvodnega oz. delovnega in finančnega plana.

Tov. Podbregarjeva poroča: V komunalni proizvodnji, konkretno v Plinarni smo dosegli plan v 5 mesecih s 112%, t.j. prekoračili za 12%. V industriji kovin in predelave kovin s 112%, t.j. presegli za 12%. Opozorila bi, da je % zelo nizek, ker je bilo januarja in februarja pomanjkanje materiala. V kemični industriji smo pod planom, plan smo dosegli le za 66%, vzrok temu je pomanjkanje surovin. V lesni industriji smo dosegli plan s 93%, t.j. 7% pod planom. V industriji predelave papirja je vseskozi borba za material. Izrabljale so se le stare zaloge. Plan je dosežen s 106%, t.j. 6% nad planom. V tekstilni industriji je plan dosežen s 86%, t.j. 14% pod planom. V živilski industriji je bil plan izvršen s 111%, t.j. prekoračen za 11%.

Tov. Naglič poroča, da je bilo na račun vplačila dobičkov v 5 mesecih vplačano 33,680.500.- Din, t.j. 88% od planiranega dobička. Plani so bili dejansko pre nizko postavljeni, kar so bili vsi v večini prekoračeni.

Sestavljena so navodila za sestavo finančnih planov. Prvotno je bila predvidena amortizacija 31 milijonov, po pregledu pa se je dvignila na 46 milijonov.

Predvideva se reorganizacija finančne službe predvsem s tem, da se finančni plan loči od izvajanja plana.

Davek na promet proizvodov je bil presežen za 54%. Plačani so vsi zaostanki dohodnine iz prejšnjih let, razen onih, ki plačujejo na obroke. Od tekoče dohodnine za letošnje leto pa je vplačanega samo 50% po planu predvidenega.

Pri nacionaliziranih podjetjih smo ugotovili premoženjsko stanje, razen v 20 primerih.

Do 15. julija 1948 bo potrebno sestaviti vse finančne plane za celo leto 1948 in za tretji kvartal 1948.

Tov. Pleško: V vseh naših podjetjih je bil dosežen plan, razen pri Iliriji, ki ni bila preskrbljena s surovinami. V Pletenini bo plan dosežen, ko bo izvršena barvarna in pralnica. V Mizarstvu in Unitas se izdelujejo tudi polizdelki in ker ti niso evidentirani izgleda, da plan ni bil dosežen. Preseg finančnega plana oziroma akumulacije se je izvršil za 12.7%. Plan je nižji na podlagi sortimana, na podlagi kapacitete pa je dosežen, oziroma presežen. Skoži v planu so vsačed tega, ker podjetja vrše mesed, dva proizvodnjo polizdelkov ter se šele z izvršitvijo produktov dviga odstotek.

Tov. Kovačič: Ogromni skoki so dokaz, da plani niso postavljeni po kapaciteti, ampak po razpoložljivih surovinah. Kjer so polizdelki, bi se moral izkazati uspeh plana tudi po vrednostnih pokazateljih.

Tov. Felko: Plan proizvodnje so dosegla vsa podjetja, razen Testenine in Peciva z 80%. Plan Vinoceta bo nujno popraviti, ker je že sedaj izpolnjen celoletni plan, prav tako plan Žike, ki ga je presegla za 27% v prvem polletju ter bo prejela veliko količino surovin v predelavo. Klavnica je presegla plan pri svežem mesu za 21%, maščobah 36%, mesnih izdelkih 31% tako, da bo potrebno plan iste tudi popraviti.

Tov. Kocjan: Ustanovljena so bila podjetja Cementnina, Kamnolom ter Pečarstvo. Produkcija se je dvignila med 12 - 52%. Finančni efekt pa še ni ugotovljen. Proizvodnja Cementnine se je dvignila za 33%, pri Pečarstvu do 32 %.

V podjetju Papirol se je dvignil promet na usluge za 12%. Nacionalizirane opekarne bodo vključene v sklop "Megrađa" ter bodo delale v dveh izmedih, da se bo zasigurala potreba po materialu. Podjetja so vsa aktivna.

Plan gradbenih podjetij. Na gradilišču v Šiški smo pod planom za 8.2%, na gradiliščih 15 in 16 za 16%.

Pri pregledu operativnih planov se je ugotovilo, da niso bili realni. Terminsko so se raztegnili kljub temu, da bi z razpoložljivo delovno silo lahko dosegli plan.

Pri izvajanju investicij so težave glede kreditov. Vsled tega je ovirana borba za znižanje proizvodnih stroškov.

Tov. Naglič: Za prvih pet mesecev je bilo planiranih 67 milijonov proračunskih kreditov za investicije. Krediti se lahko dvigajo, vendar podjetja ne obračunavajo pravočasno, oziroma ne koristijo kreditov.

Tov. Podbregarjeva predlaga, da bi se od podjetij, ki ne izpolnjujejo plana zahtevala dnevna poročila, da bi ne bilo še večjega zastoja ter da se vpelje na gradiliščih res dobra evidenca.

Tov. Kocjan: Kritične stvari naj bi vsa gradilišča poročala dnevno telefonično.

Tov. Maležič: Mnenja sem, da manjša gradilišča ne moremo obremenjevati s pisarenjem. Poiskali bi le odločujoče faktorje in bi le za te stvari zahtevali poročila.

Tov. Naglič: V 5 mesecih je od administrativnega proračuna ostalo 25% neizkoriščenega. Treba je prihranek upoštevati pri dodatnem proračunu. Personalni izdatki so doseženi.

Tov. Trtnik: Delovni plan E.C.Ž. je dosežen s 106%, po vrednosti pa je dosežen s 120%. Meprom je dosegel plan s 145% ter bo potrebno postaviti novega, ker je dosedanji nereelen. Z ozirom na večje število voz je plan presežen za 16%. Imamo stalne neprilike s knjigovodnji, ki ne uče novega kadra ter se izogibajo vsakemu prekournemu delu.

Tov. Naglič: V zvezi s poverjenostjo v podjetju Meprom predlagam, da se da nalog na vsa poverjenišтва, da izdajo vedno poleg naloga za izplačilo v gotovini, še poseben nalog v zaprti kuverti, podpisan od direktorja, ki mora točno obrazložiti, za kakšen namen se dviguje gotovina.

Tov. Mašek: Od Direkcije državnih posestev še za lansko leto nismo dobili zaključne bilance.

Če bomo imeli dobro letino bo oca 1 milijon aktiva na posestvu Cankarjevo. Podjetje Jesenkovo pa bo valed deževne dobe pasivno. Pri obeh posestvih se vodi evidenca, na podlagi katere se bo ugotavljal dvig in padec proizvodnje. Težko je valed delovne sile, ki stalno uhaja, ker ni še urejeno vprašanje stanovanj.

Tov. Sitar predlaga, da bi se vodila evidenca za posamezne kulture tako, da bi se koncem leta lahko ugotovilo, katere kulture so najbolj donosne.

Tov. Svetina: Nujno je zvišati plan Flinarne. Po vrednosti je plan dosežen s 113%, je pa to vsled popravila komorne peči. Mestni vodovod je dosegel plan s 103%, kar pa je valed večjega konzuma vode, izkoriščena je maksimalna zmogljivost vodovoda. Mestna vrtnarija je postavila pavšalen plan, kajti do danes je dosežen s 143%. 43% je presežek po vrednosti.

Tov. Maležič: Ugotavljam, da je bil pregled zelo koristen in potreben. 88% vplačila po praračunu, vendar se z ukrepi lahko dvigne.

Da smo postavili plan za 67% višji od lanskega leta in smo dane na planu znači, da so ljudske sile neizčrpne. Vendar nas dobri uspehi ne smejo uspavati, temveč nam morajo biti garancija, da bomo proizvodnjo še zvišali in prav tako akumulacijo.

Z ozirom na lepe dosežene uspehe predlagam, da si postavimo nalogo, da izvršimo letošnji plan do 29. novembra.

Nujno je, da se novo prevzeta trgovska in gostinska podjetja planirajo, da se napravi bilanca ter se za II. polletje poviša plan z ozirom na prevzem podjetij.

Interno za poverjenišтва naj se vodi ločeno plan za stara in na novo prevzeta podjetja.

Velik presežek plana kvarno vpliva na ljudi in je nujno, da se v vseh takih podjetjih plani popravijo.

Postavljanje, da bilance niso bile izvršene vsač pomanjkanja kadra je nepravilno, ker je nemogoče voditi podjetje brez evidence, ali je aktivno ali pasivno. To je samo posledica napačnega odnosa do ljudskega imetja.

Kmetska podjetja so sicer v težki situaciji, vendar je tudi tu nemogoče delati brez plana, evidence in kalkulacije, kajti brez tega nam lahko propadajo velikanske vrednosti.

Nujno je na osnovi uredb, ki so izšle, izvršiti vse ukrepe, da se vzpostavi red in pravilno finančno poslovanje.

Prav tako je potrebno vzpostaviti proizvodno evidenco v industriji.

S k l e p i :

I.

Do 15. avgusta morajo vsa podjetja dostaviti bilance za prvo polletje 1948, za prvo tromesečje pa do konca junija 1948.

II.

Za nacionalizirana in prevzeta podjetja je sestaviti s 1.7.48. redne plane, ki bi se le interno vodili ločeno od drugih podjetij.

III.

Vse nereelne plane proizvodne in delovne povišati.

IV.

Podjetja morajo do 15. julija ponovno napraviti finančne plane za celo leto 1948, posebej pa še za tretje 3/4 letje.

V.

Poverjenišтва pa zbirne finančne plane do 20. julija.

VI.

Napravititi je plan kadra.

2.) Ukrepi na vprašanju znižanja polne lastne cene.

Tov. Maležič: Znižanje polne lastne cene je predvideno za 7.5%. Doslej smo v vseh podjetjih polagali pažnjo le na proizvodnjo, nismo pa gledali na cene. Nismo pomislili nato, da bo treba povzeti na oblastvene ukrepe, da se bodo znižali proizvodni stroški. Prav tako je nujno izdelati plan za znižanje polne lastne cene. Prvenstveno je možno znižanje v manjših obratih ter v gradbenih podjetjih.

Tov. Podbregarjeva: Po dosednji analizi v posameznih gospodarstvih MLO smo izdelali prvo oceno znižanje polne lastne cene, ki znaša oca 50 milijonov din. Ker pa posamezni zneski, ki sestavljajo navedeno celotno število, ne predstavljajo še nikakršne globlje in podrobne analize številnih pogojev, ki omogočajo znižanje, bo končno število znižanja polne lastne cene znašalo najmanj 65 milijonov dinarjev.

Izvršena racionalizacija komornih peči v Plinarni in zbitanje koksa sta pripomogla do znižanja polne lastne cene v letu 1948 za 1 milijon dinarjev.

Vodovod: Z napravo navih vodometrov in štednjo vode bi lahko prihranili 600.000.- dinarjev.

Vrtnarija. Znižanje za 600.000.- dinarjev.

Pogrebni zavod: Z uvedbo norm in pravilno zaposlitvijo spremljevalcev na pogrebi, v delavnicah bi se doseglo znižanje za 300.000.- dinarjev.

V podjetju za vzdrževanje snage je zabeleženo 44.7% izostankov. Od tega 20% neopravičeno. Je še precejšnje število starih ljudi, nov kader pa je zelo slab. Postavljeno je znižanje za pol milijona dinarjev.

Kmetijstvo. Prevladuje menje, da pridejo v poštev za znižanje polne lastne cene le industrijska podjetja, kar pa ne drži. Na podjetju Verd, bomo lahko znižali proizvodne stroške za 515.000.-din. Pripomnila bi še, da je potrebno za zinske mesece preorientirati delavce na drugo delo. Z boljšim izkoriščanjem delavnic bomo številko znižanja lahko še povišali. Organizirati bi bilo neko gospodarsko komisijo, ki se bo bavila specielno s temi vprašanji.

Pri podjetju Jesenkovo je bilo planirano 600.000.- din izgube, pri pregledu pa smo ugotovili, da bo planirana izguba v celoti krita. Koordinirati bo treba delo med obema posestvama. V delavnicah na Verdu se bo lahko izdelovalo orodje tudi za posestvo Jesenkovo za mnogo nižjono ceneno, kot pa se ga sedaj kupuje na prostem trgu. Iz gozdov bi se lahko dobivala strelja, mesto, da se za to kupuje žaganje. Odpadki lesa bi se lahko prodajali drobnim proizvajalcem igrač. Na področju kmetijstva bo znašalo znižanje oca 1,615.000.-din.

Najvišjo postavko znižanja lastne proizvodne cene 16,700.000.- din bomo dosegli v gradbeni stroki, kjer pa še niso upoštevane gradnje, ki jih vršimo v republiškem merilu. V gradnjah je bila napravljena velika napaka, da niso bili pravočasno izdelani projekti, niti predračuni.

V industriji in obrti je bilo predvideno znižanje za 15 milijonov din ter je bil plan dosežen že v prvem polletju, tako, da bo potrebno plane bistveno izpremeniti.

Nadalje v ECŽ 1 milijon, Meprom 700.000.- din, Gostinstvo 1.500.000.- din, Trgovina 300.000.- din.

Osnovno vprašanje sedaj je, da bodo plani znižanja polne lastne cene prišli na teren, tako, da bo vsak delavec seznanjen stem, kako in kaj mora delati, da bo plan dosežen. Vsi odgovorni pa morajo stremiti za tem, da bo plan izveden ter da bomo dosegli čim večje znižanje.

Tov. Maležič: V zvezi z vprašanjem znižanja polne lastne cene je nujno uvesti norme, kajti ne moremo povečati naših sil brez uvedb norm. Mnogi vodilni ljudje ne uvidijo, da se pri uvedbi norm napravi z manjšim trudom mnogo več.

Kontrolna komisija je ugotovila, da so še po mnogih delavnicah in podjetjih stroji in surovine, ki se ne izkoriščajo, ko nam jih po drugi strani primanjkuje.

Posvetiti je pažnjo, da se bo na kmetijskih posestvih v deževni dobi in v zimskem času pravilno izkoristilo in zaposlilo delovno silo.

Tekom lanskega leta in deloma tudi letos smo na osnovi nauka Lenina temeljito reorganizirali naš upravni aparat. Do reorganizacije je bilo še v upravnem aparatu vse polno ljudi stare miselnosti in aparat, ki je delal v kapitalistični družbi ne more sodelovati pri zatiranju ostankov kapitalizma.

Nismo pa še pristopili sistematično k reševanju tega vprašanja po naših podjetjih kot so Vodovod, ECŽ, Plinaarna, Podjetje za vzdrževanje snage itd. Treba je takoj pristopiti k temu in za vsako ceno razbiti staro miselnost in vzgojiti novo.

Odnos do Partije še ni povsod pravilen. Zavedati se moramo vsi, da danes ni mogoče graditi socializma, če v velikih podjetjih ni niti enega člana Partije. Treba je, da poverjeniki poverijo veliko pažnjo vprašanju kadra. V okviru našega poverjenišтва za personalne zadeve ter s sodelovanjem ostalih poverjeništev naj se poostri čut, da se bo v podjetjih nameščal mlad, zdrav kader.

Tov. Zdešar: Stavijam predlog, da bi s poverjeništvu imeli sestanke, kjer bi se obravnavala kadrovska vprašanja.

Sklep

VII.

Da se na prvi seji postavi na dnevni red kadrovska vprašanje.

3.) Diskusija o trgovini in gostinstvu ter ukrepi o tem vprašanju.

Tov. Hebec: Likvidacija trgovin je v celoti izvršena izvzemši pekarn, gostiln, mesarij in slaščičarn.

V državnem sektorju imamo 212 trgovin za garantizano preskrbo in 178 trgovin za prosto trgovino. Plan je izpolnjen 99%. Do konca meseca bo odprtih še 70 poslovalnic, 3p pa ostane zaprtih dokler ne bo povečan kontingent. Ena glavnih vprašanj je vprašanje kontingentov in kadra. Imamo precej težko borbo s posameznimi ravnateljski. V trgovinah se je delalo povečini s starim kadrom, katerega je bilo preveč.

Predvideno je, da bo potrebno premenjati skoro ves kader bivših trgovcev, sedaj poslovođij. Okoli 40 jih bo potrebno premestiti na druga službena mesta, ker delajo še v svojih podjetjih, 15 - 20 odpustiti, nekaj kadra pa z ozirom na nepravilen odnos do dela prenesti na nižje položaje.

Potrebno je rešiti načelno vprašanje odškodnine za prevzeto blago in inventar.

Sestavili smo komisije: za reševanje splošne trgovinske politike, reševanje vprašanja kadra, trgovske mreže in vprašanje zunanjega izgleda trgovine.

Vprašanje trga. Cene so še vedno previsoke ter pomanjkanje

materiala za redovno preskrbo Ljubljane. Sestavili smo komisije, ki se bavi z vprašanjem preskrbe našega trga.

Nujno je podkrepiti vojni park, ker primanjkuje prevoznih sredstev za sadje in zelenjavo.

Tov. Sitar: Na terenskih sestankih se je načelo vprašanje pravilne distribucije in trgovske mreže ter se mi zdi, da nam bo teren v tem pogledu lahko nudil precej pomoči. Iznesele so se upravičene kritike radi šikanja v vrstah ter bili stavljeni predlogi nekulturne postrežbe, zapostavitve novih trgovin. Iznesele se je kritika radi distribucije kruha.

Tov. Nebec: Vrstan je dostikrat vzrok tudi slab personal. Vpeljali smo prodajo mesa 3 x tedensko prav zato, da se odpravijo vrste. Preko organizacije APZ smo izvedli akcije za nabiranje gozdnih sadežev.

Tov. Gorjanc: Z ozirom na število prebivalcev je nujno, da se razširi mreža mlekar, oskrbi dovoz mleka v jutranjih urah ter vpelje v njih prodajo sadja, zelenjave in kruha.

Tov. Nebec: Povečati bo kapaciteto Mlekoprometa in zgraditi v doglednem času hladilnico. Izdelujejo se že cisterne za vagone.

Tov. Palke: Sklepane so se pogodbe s ostalimi republikami brez vednosti MLO-ja in podjetij in to celo za artikle, katerih ne proizvajamo.

Nadalje poroča, da je državnih mesarij 52, privatnih še 30, slaščičarn - trgovin 14, privatnih 11, 7 slaščičarskih delavnic je bilo opuščenih in se bo pecivo pričelo izdelovati v tovarni Sami. Pekarij 40 državnih, 25 privatnih.

Predvideno je bilo, da se bo v Domžalah zgradila žganjarna, kjer bi se delalo na paro. Adaptacija se bilo predvidene in bi znašale cca 5 milijonov dinarjev.

Tov. Gorjanc poroča, da bodo tekom današnjega dneva ukinjeni vsi privatni obrati. Trenotno je predvideno, da bi ostalo odprtih okoli 102 obrata. Naznačeno so pa še krajevne potrebe po 35 obratih. Nujno bo pristopiti k temu, da se otvorijo še ostala gostinska podjetja, v katerih se nahajajo razne pisarne in ustanove, katere naj bi služile namenu in dvigu gostinstva. Verjetno bodo nastala težave glede preskrbe obratov s živili in pijačo in prav tako v pogledu kadra.

Predvidena je menza za uslužbence MK in MLO-ja v prostorih na Poljanski cesti.

Tov. Malešič: Od osvoboditve do danes se je mreža gostinskih obratov skrajšala za tri četrtine. V te lokale so se vselile pisarne in Rajonski ljudski odbori ter bo valed potrebe po novih obratih skrbeti za to, da se ti lokali čimprej izpraznijo in dočele gostinstvu.

Poverjenišтво za gradnje, stanovanjske zadeve, trgovino in preskrbo ter turizem in gostinstvo morajo na podlagi regulacijskega plana mesta Ljubljane napraviti plan trgovin, gostiln, nadalje jasli, DID-ov, prostorov za terenske pisarne, predvsem tudi tam, kjer se zidajo novi stanovanjski bloki.

Izvršilni odbor soglasno sklene:

VIII.

Po posameznih rajonih naj poverjenišтво za trgovino in preskrbo ter poverjenišтво živilske industrije organizirajo sestanke z gospodinjami /posvetovanja/ po vprašanju trga in preskrbe. To je izvesti tekom prihodnjega tedna.

IX.

V svrhu razširitve trgovske mreže za posamezne artikle naj se v naših mlekarnah takoj prične s prodajo sadja, zelenjave in kruha.

X.

Gostinski in trgovski lokali, ki so dobro opremljeni in so na primernih mestih, naj se vrnejo trgovini in gostinstvu.

XI.

Ob likvidaciji gostinstva se mreža ne sme skrajšati.

XII.

Novo prevzete gostinske obrate se izroči v upravljanje delno MLO-ju, delno rajonskim in krajevnim ljudskim odborom.

Po sprejetju sklepov zaključí tov. predsednik sejo ob 15 uri.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Tajnik IO MLO:

/K o v a č i č Leo/

Novak

Predsednik IO MLO:

/M a l e ž i č Matija/

Maležič